



BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-3617/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

01/10-50-1

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJEN	04.03.2013		
Šifra dokumenta	Šifra posla	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-37/12			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 40. sjednici održanoj 28.2.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavila Nermina Zaimović Uzunović, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U pritvku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupnici.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša



**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-3617/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

Nermina Zaimović Uzunović, poslanica u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 37. sjednici ovog doma, održanoj 06.12.2012. godine, postavila je sljedeća pitanja:

1. „Koji problemi postoje u vezi sa akreditacijom laboratorija i ko je nadležan da se laboratorije akredituju, tj. da se pripreme za akreditaciju kod BATA?“
2. „Ko su nosioci aktivnosti, koliko vremena i ko to cijeni je potrebno da se završe nezavršene obaveze u vezi sa laboratorijama i njihovoj ulozi u procesu izvoza navedenih roba u Hrvatsku?“

Na postavljeno poslaničko pitanje, Savjet ministara Bosne i Hercegovine je na 40. sjednici održanoj 28. 02. 2013. godine, utvrdio sljedeći

ODGOVOR

Na temelju zadovoljavajućih rezultata evaluacije, koju je proveo tim Evropske akreditacije (EA), te pozitivnog mišljenja formirane radne grupe (TFG), članovi Vijeća za multilateralne sporazume EA su, na sjednici održanoj 26.09.2012. godine u Nikoziji, donijeli odluku kojom je Institut za akreditovanje BiH stekao status potpisnika EA bilateralnog sporazuma u područjima kalibracije, ispitivanja i inspekcije.

Na zasjedanju Generalne skupštine EA održane od 21.11.-22.11.2012. godine u Bratislavi, Institut za akreditovanje BiH je i oficijelno potpisao BLA sa Evropskom akreditacijom u područjima kalibracije, ispitivanja i inspekcije.

Koristi od sticanja ovog statusa su značajne i ogledaju se, između ostalog, u tome što bosanskohercegovački proizvođači od sada neće morati svoje proizvode koje žele

izvoziti, slati na ispitivanje ili kalibraciju u druge zemlje, nego će to moći obavljati u domaćim laboratorijama koje su dobile BATA certifikat o akreditaciji. Ovo je moguće iz razloga što će izvještaji o ispitivanju ili certifikati o kalibraciji ovih laboratorija biti priznavani u svim zemljama Evropske unije i šire.

S tim u vezi, bitno je napomenuti da je BATA 2009. godine postala pridružena članica ILAC-a, početkom 2010. godine predala je aplikaciju za potpisivanje MLA sa EA, predocjenjivanje je uspješno okončala 2011. godine i konačno ocjenjivanje od strane EA uspješno je okončala 2012. godine.

Pored podrške BATA-i u dijelu koji se odnosi na akreditaciju laboratorija, kroz Sida projekat od podržanih laboratorija tri su akreditovane, a četiri su aplicirale za akreditaciju. Procjena je da je uspostavljena solidna osnova akreditovanih laboratorija koje će uz promjenu pojedinih metoda moći uspješno odgovoriti zahtjevima.

Kontrolna tijela i dalje ne pokazuju nikakav interes za akreditaciju obzirom da im to nije zakonska obaveza, isto kao ni certifikacijska tijela, te nema akreditovanih inspeksijskih i certifikacijskih tijela od strane BATA iz dijela prehrambenog sektora.

Bitno je istaći da su generalno laboratorije u proteklom periodu uložile velike napore i sredstva u postupku pripreme za akreditaciju, naišle na niz problema koji su usporavali ovaj proces, te koji su još uvijek prisutni, i to zbog:

- nepostojanja sistemskih rješenja u formi podzakonskih akata za BiH
- načina vršenja službenih kontrola
- različitih tehničkih propisa koji se primjenjuju u entitetima
- neprimjenjivanja odredbi Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati ovlaštene ispitne laboratorije koje sprovode analize hrane i postupak ovlašćivanja laboratorija
- nepostojanja zvaničnih prevoda ISO standarda/metoda koje treba primjenjivati
- slabe saradnje i komunikacije institucija u mreži hrane na relaciji entitetskih ministarstava
- ignorisanja prijedloga i komentara instituta/zavoda u kojima su smještene laboratorije prilikom predlaganja pravilnika (npr. voda, med, mlijeko...)

Ipak, i pored svih navedenih problema evidentan je progres koji su laboratorije u postupku akreditacije ostvarile u posljednjoj godini, čime kontinuirano dokazuju da su najbolji segment sistema bezbjednosti hrane u BiH. Kao što je već pomenuto, BATA je akreditovala tri nove laboratorije, a još četiri su u postupku, te samim tim sve se pripremaju za povećanje broja akreditovanih metoda.

Jedna od trenutno najznačajnijih aktivnosti Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa jeste implementacija Mape puta s ciljem stvaranja uslova za izvoz proizvoda životinjskog i biljnog porijekla iz BiH, kao i efektivna koordinacija koja podrazumijeva praćenje, usmjeravanje i izvještavanje, te iniciranje realizacije

ciljeva. U dokumentu jedna od aktivnosti jeste jačanje tijela iz oblasti ocjene usklađenosti, koja se realizuje samim povećanjem broja akreditovanih laboratorija, te povećanjem broja certifikacijskih tijela. Relevantne institucije za realizaciju ciljeva iz dokumenta Mape puta s ciljem stvaranja uslova za izvoz proizvoda životinjskog i biljnog porijekla iz BiH su prvenstveno Agencija za bezbjednost hrane BiH, Kancelarija za veterinarstvo BiH i Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja. Uključene su i ostale institucije: Institut za akreditovanje BiH, inspektorati, Spoljnotrgovinska komora BiH, kao i entitetska ministarstva nadležna za poljoprivredu, oblast agrarnih politika i oblast veterinarstva. Na predmetnu temu održan je veliki broj sastanaka, radionica, posjeta laboratorijama, a sve uz adekvatnu podršku Sida-e i UNDP-a.

S tim u vezi, u cilju otklanjanja zastoja prilikom implementacije Mape puta formirano je interinstitucionalno tijelo, Tehnički tim za realizaciju Mape puta sa ciljem stvaranja uslova za izvoz proizvoda biljnog i životinjskog porijekla, sastavljen od visoko rangiranih službenika iz svih institucija uključenih u realizaciju ovog dokumenta.

Da bi sistem pravilno funkcionisao potrebno je cjelokupno njegovo funkcionisanje i jasno definisanje svih navedenih segmenta.



BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-3617-1/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

01/2-50-1

04.03.2013

PRIMLJENO:	Organizaciona jedinica	Klasifikacioni broj	Redni broj	Broj priloga
			01-50-1-15-37/13	

Py

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 40. sjednici održanoj 28.2.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavila Nermina Zaimović Uzunović, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U pritvku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupnici.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša



BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA

Broj: 05-50-1-3617-1/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

Nermina Zaimović Uzunović, poslanik Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 37. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 6. decembra 2012. godine, postavila je sljedeće poslaničko pitanje:

1. Da li su Agencija za sigurnost hrane i Ured za veterinarstvo uradili svoje obaveze koje se odnose na ulazak Hrvatske u EU i rješavanje problema koji pri tom nastaju za Bosnu i Hercegovinu?
2. Koji problemi postoje u vezi sa akreditacijom laboratorija i ko je nadležan da se laboratorije akredituju, tj. da se pripreme za akreditaciju kod BATA?
3. Ko su nosioci aktivnosti, koliko vremena i ko to cijeni je potrebno da se završe nezavršene obaveze u vezi sa laboratorijama i njihovoj ulozi u procesu izvoza navedenih roba u Hrvatsku?

Na postavljeno pitanje, Savjet ministara Bosne i Hercegovine je na 40. sjednici, održanoj 18.2. 2013. godine, utvrdio sljedeći

ODGOVOR

1. U pogledu izvoza proizvoda životinjskog porijekla nakon pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Evropske unije, Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, u saradnji sa veterinarskom službom nadležnih organa entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u kontinuitetu već duži niz godina radi na ispunjavanju obaveza i obavlja svoje zadatke koji podrazumijevaju uređenje zakonske legislative u skladu sa zahtjevima Evropske unije, pripremu i provođenje kontrolnih programa u pogledu zdravlja životinja i rezidua veterinarskih lijekova, kao i izvještavanju relevantnih službi Evropske komisije o ostvarenom napretku. Određeni broj aktivnosti kandidovanih u ovu svrhu je obuhvaćen u dokumentu Akcioni plan za prevazilaženje posljedica pridruživanja Hrvatske članstvu Evropske unije, po kojem se vrši i izvještavanje Direkcije za evropske integracije BiH, odnosno dalje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

U proteklom periodu Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ureda za veterinarstvo BiH i Agencije za sigurnost hrane u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH, je usvojilo set pravilnika koji uređuju područje higijene hrane u skladu sa propisima Evropske

unije. U periodu koji je prethodio, usvojen je čitav niz propisa koji se odnosi na kontrolu bolesti, tako da su u smislu izvoza usvojeni i propisi koji se odnose na praćenje salmoneloze peradi. Međutim, posebna pažnja u narednom periodu se mora posvetiti provođenju odredbi ovih pravilnika, jer postojanje samog zakonodavnog okvira bez njegove implementacije nije dovoljno. Samo provođenje ovih propisa na licu mjesta procjenjuje i inspeksijska služba Evropske komisije (Food and Veterinary Office – FVO). Pri tome veliki značaj ima uloga subjekata u poslovanju sa hranom koji su prema novim pravilnicima obavezni da ispune propisane uslove, zatim uloga svih nadležnih organa u sistemu, kao i laboratorija (uključujući obavezu akreditacije metoda) koje učestvuju u sistemu kontrole.

Također, Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine je obaviješten od strane Ureda za hranu i veterinarstvo Evropske unije (Food and Veterinary Office) da će se tijelima Evropske komisije dati preporuka da se odobri program kontrole rezidua veterinarskih lijekova i drugih kontaminanata koji se provodi u Bosni i Hercegovini za slijedeće grupe proizvoda: med, mlijeko, meso peradi i konzumna jaja.

To je bitno u kontekstu činjenice da je ova grupa proizvoda trenutno najbliža ispunjavanju propisanih uslova i da postoji interes za izvoz u Evropsku uniju, odnosno nastavak izvoza u Republiku Hrvatsku nakon njenog pristupanja članstvu unije, a sa obzirom da će se u tom momentu primjenjivati isti uslovi.

Uvrštavanjem Bosne i Hercegovine na relevantnu listu Evropske komisije po pitanju odobravanja plana praćenja i kontrole veterinarskih lijekova biti će omogućen izvoz meda u Evropsku uniju, te se stvara prvi preduslov za izvoz ostalih navedenih proizvoda (mlijeko i mliječnih proizvodi, meso peradi i konzumnih jaja), a za čiji izvoz ujedno postoji interes, odnosno za koje trenutno postoji mogućnost za izvoz. Za ostale grupe proizvoda, koje nisu prethodno navedene, uslovi Evropske unije su daleko striktniji i zahtijevaju znatno duže vrijeme za realizaciju.

2. Prema važećim propisima Evropske unije, ali i Bosne i Hercegovine, sve ovlaštene veterinarske laboratorije koje obavljaju kontrolu proizvoda životinjskog porijekla moraju koristiti akreditovane metode analiza. Postupak akreditacije prema standardu BAS ISO 17 025 provodi Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine, a prema zahtjevu koji podnose laboratorije ne posmatra se u generalnom kontekstu (da li laboratorija ima akreditaciju ili ne), nego prema broju i vrsti akreditiranih metoda. Pri tome treba napomenuti da se veterinarske laboratorije ovlašćuju od strane nadležnih organa entiteta, a Ured za veterinarstvo BiH propisuje uslove koje moraju ispunjavati laboratorije i vodi objedinjenu listu ovlaštenih veterinarskih laboratorija koja je objavljena na web stranici Ureda i koja se redovno ažurira.

U dijelu koji se odnosi na poteškoće u postupku akreditacije, one se prije svega odnose na troškove u postupku akreditacije (osiguranje broja uzoraka, laboratorijski postupak validacije, odnosno verifikacije metoda, nabavka dijagnostičke opreme, certificiranih referentnih materijala itd), sa obzirom da se najveći broj laboratorija samofinansira, te se dešava da akreditacija metode ne donosi očekivane finansijske rezultate.

3. U proteklom periodu, veliki dio ovlaštenih veterinarskih laboratorija je ili akreditovalo određene metode ili proširilo opseg akreditacije (veći broj akreditiranih metoda) ili apliciralo prema BATA-i u cilju započinjanja procesa akreditacije. Troškove akreditacije snose uglavnom same laboratorije. Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine ne posjeduje vlastite laboratorije, tako da ovlaštenim laboratorijama pruža podršku kroz projektne aktivnosti (UNDP, FARMA, CEP, IPA) kroz nabavku potrebne opreme, osiguranjem potrebnih treninga u cilju ispunjenja predradnji potrebnih za akreditaciju (validacija metoda uz pomoć međunarodnih eksperata). Također je usvojen neophodni zakonodavni okvir u kojem su propisane metode koje je potrebno da laboratorije akredituju kako bi se osigurala adekvatna kontrola proizvoda životinjskog porijekla u cilju zaštite zdravlja potrošača, a u okviru toga i laboratorijska ispitivanja onih proizvoda namijenjenih za izvoz.